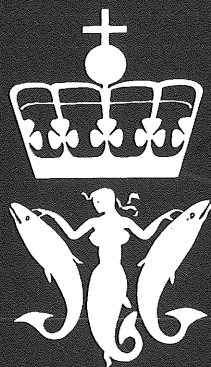

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

Bibli

30 JUNI 1987

ÅRSMELDING 1985

Fiskerirettlederen i
Hadsel og Sortland

Hadsel kommune

Hadsel kommune består av Hadseløya og deler av Langøya, Hinnøya og Austvågøya. På Hadseløya er det ei brei strandflate med fjell opp mot 650 m. Det er stort innslag av myr på strandflatene. På Hinnøya og Austvågøya er ei smal strandflate avskjermet med dype fjorder og høye fjell. Det høyeste fjellet er Møysalen (1,266 m) på Hinnøya i grensen mot Sortland. Trollfjorden, en smal fjord med stypbratte fjell er en kjent turistattraksjon.

Areal: 574 km²

Innbyggere: 8,767 pr. 1.1.86

Manntallsførte fiskere: 211 hvorav 157 personer på blad B

Registrerte fiskefartøyer: 186 hvorav 36 fartøyer over 10 meter

Sysselsettingen ved foredlingsanleggene i kommunen utgjorde 216 årsverk i 1985.

Sortland kommune

Sortland kommune består av deler av Hinnøya og Langøya. Sortlandsundet skiller de to øyene fra hverandre. På strandflatene ved sundet finner vi størstedelen av bosettingen i kommunen. Langøydelen av kommunen er karakterisert med relativt brede strandflater både på østsida mot sundet og deler av vestsida mot Eidsfjorden. Områdene fra Sortland tettsted og sydover mot Kleiva er av de beste jordbruksområder i Vesterålen. Tilsvarende gode områder finner vi ved Homstad på vestsida. Det indre av Langøya er i hovedsak fjellområder. Hinnøydelen har de fleste steder ei relativt smal strandflate. Landskapet er preget av markerte daler med bratte fjellsider. De høyeste toppene når opp i over 1,000 m.o.h..

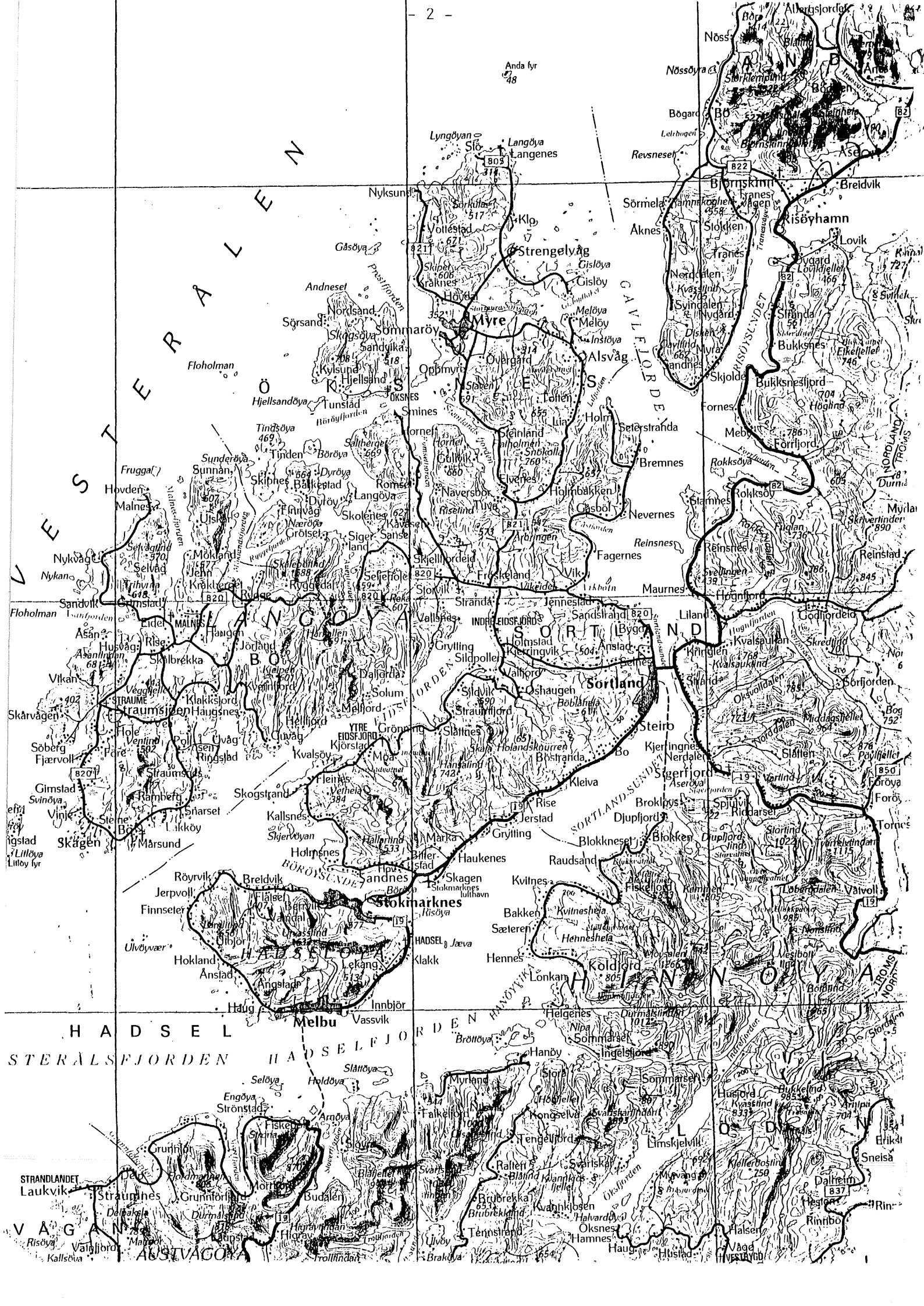
Areal: 577 km²

Innbyggere: 8,248 pr. 1.1.86

Manntallsførte fiskere: 149 hvorav 90 personer på blad B

Registrerte fiskefartøyer: 91 hvorav 10 fartøyer over 10 meter

Sysselsettingen ved foredlingsanleggene i kommunen utgjorde 51 årsverk i 1985.

INNHOLOSFORTEGNELSE

	Side
1. Rettledningskontorets virksomhet og funksjon	
1,1 Kontoret	4
1,2 Personalet	4
1,3 Korrespondanse	4
1,4 Møtevirksomhet/viktigste saker	4
1,5 Deltagelse i utvalg, nemnder, råd og komiteer	5
1,6 Tjenetereiser utenfor kommunen	5
1,7 Fiskerinemndene - sammensetning	5
1,8 Møtevirksomhet i fiskerinemndene	6
1,9 Viktigste fiskerinemndsaker	6
1,10 Erfaring med tjenesten i beretningsåret	6
2. Sysselsetting i fiskerinæringen	
2,1 Fiskerimanttallet	7
2,2 Sysselsettingen i foredlingsleddet	7
2,3 Sysselsetting i oppdrettsnæringen	8
2,4 Avledet virksomhet	8
3. Fiskeflåten	
3,1 Merke registret	9
3,2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten	10
3,3 Konesjonsbilde for kommunene	10
4. Foredlingsleddet	
4,1 Fiskebedriftene	11
4,2 Råstoff, produksjon, kvantumsutvikling	11
4,3 Fiskeoppdrett	13
5. Låne-og finansieringskilder	
5,1 Statens Fiskarbank	14
5,2 Andre låne-og finansieringskilder	15
6. Tiltaksplaner	
6,1 Aktuelle problemstillinger for styrking av fiskerinæringen i Hadsel	17
6,2 Aktuelle problemstillinger for fiskerinæringen i Sortland	19
7. Sluttord	19

1. RETTLEDNINGSKONTORETS VIRKSOMHET OG FUNKSJON

1.1 Kontoret

Fiskerikontoret holder til i moderne lokaler i Hadsel rådhus, Stokmarknes. Fra 1981 ble rettledningstjenesten i norsk fiskerinæring overtatt fullt og helt av staten. Fra samme tidspunkt inngikk Fiskeridirektoratet leiekontrakt med Hadsel kommune for leie av kontorlokaler i rådhuet.

I tillegg disponerer fiskerikontoret kontorlokaler i Sortland rådhus I, Sortland.

Kontorfunksjonen er lagt opp slik at hovedkontoret blir betjent 4 dager i uken, og kontoret på Sortland en dag i uken (fredag).

1.2 Personalet

Til fiskerikontoret er det knyttet en fiskerirettlederstilling. Foreløpig er det over Fiskeridepartementets budsjett ikke gitt tilsagn for andre stillinger. Det er behov for en kontorassistentstilling ved kontoret, fordi det blir for mange "huller" ved et enmannsbetjent kontor.

I 1985 fikk en gjennom arbeidskontoret engasjert kontorhjelpe i form av enkeltarbeidsplass i et tidsrom på 9 måneder. Denne hjelpen er til stor nytte så lenge engasjementene varer, men når disse utgår føler en det som et tilbakesteg for virksomheten ved kontoret.

Nestformannen i Sortland fiskerinemnd har ved rettlederens fravær betjent kontoret på Sortland ved flere anledninger i 1985.

1.3 Korrespondanse

I følge brevjournal er det ført 507 utgående brev (432 i 1984). Når det gjelder masseutsendinger av brev, til eks. møteinnkallelse til fiskerinemnda, blir dette bare ført som ett journalnummer. Utfylte søknadsskjemaer om driftstilskott, A-trygd, forskott på minstelott etc. som blir sendt fra kontoret blir ikke journalført. Av inngående brev er det blitt journalført 252 mottatte sendinger (159 i 1984).

1.4 Møtevirksomhet/viktigste saker

Når det gjelder møtevirksomheten i fiskerinemndene, har det vært avholdt 9 møter i Hadsel fiskerinemnd med en samlet møtetid på 29 timer.

I Sortland fiskerinemnd har det vært avholdt 7 møter med en samlet møtetid på 22 timer.

Totalt har fiskerinemnda i Hadsel behandlet 50 ordinære fiskerinemndsaker og 13 saker i forbindelse med fiskerimanntallet. I fiskerinemnda i Sortland har det vært behandlet i alt 19 ordinære fiskerinemndsaker og 13 saker vedrørende fiskerimanntallet.

De viktigste sakene som er blitt behandlet i fiskerinemnda i Hadsel i løpet av året er:

- Utleiebygg for sentralfrysing av fisk på Melbu
- Uttalelse til utredningsplan for Lofotens fastlandsforbindelse
- Utdyping av innseilingsrenne til Myrland havn
- Praktiske fiskeforsøk og veiledningstjeneste for 1986

- Gjennomgang av forskrifter og saksgang i forbindelse med tildeling av nye konsesjoner for oppdrett av matfisk
- Framlegg av aktuelle problemstillinger for styrking av fiskerieringen i Hadsel i hovedutvalget for næringsaker
- Hele trålerflåten på Melbu organiseres i ett selskap
- Servicebygg for fiskeflåten i Melbu havn.

I Sortland har de viktigste sakene til behandling i fiskerinemnda vært:

- Gjennomgang av forskrifter og saksgang i forbindelse med tildeling av nye konsesjoner for oppdrett av matfisk
- Tiltak for å sikre driften av fiskemottaksstasjoner
- Ny eiersammensetning av ringnotfartøyet "Ole Gullvik"
- Uttalelse til fiberkabelutbygging Risøyhamn - Svolvær

Foruten de sakene som her er nevnt er det i likhet med tidligere år, søknader om lån i Statens Fiskarbank som utgjør de fleste saker til behandling i fiskerinemndene - jfr. pkt. 5.1.

1.5 Deltagelse i utvalg, nemnder, råd og komiteer

Jeg har vært formann i Rettledningstjenetens Funksjonærforening (R F F) avdeling Nordland.

I forbindelse med innføring av felles næringsetat i Hadsel f.o.m. 1985, har jeg vært medlem uten stemmerett i hovedutvalget for næringsaker. Jeg har ellers deltatt på årsmøter i de lokale fiskarlag.

1.6 Tjenestereiser utenfor kommunen

En har i løpet av 1985 hatt følgende tjenestereiser utenfor kommunen:

12.08	-	14.08	Besøk ved fiskeoppdrettsmessen, Trondheim
4.10	-	6.10	Artsmøte i Nordland Fylkes Fiskarlag, Bodø
4.11	-	8.11	Kurs i fiskeoppdrett, Narvik
22.11	-	23.11	Personalmøte for rettledningstjenesten, Bodø

1.7 Fiskerinemndene - sammensetning

a. Fiskerinemnda i Hadsel

Björg Greger, Melbu
Edmund Didriksen, Strønstad (formann)
Ole Jonny Kristensen, Stokmarknes
Kjell Edm. Nilsen, Hennes
Leif Johansen, Melbu (nestformann)

Varamedlemmer

Audun Steffensen, Melbu
Sigmund Elvebakk, Myrland
Kjell M. Hanssen, Breivik
Arild Antonsen, Fleines
Bjarne Magnussen, Stokmarknes

Overnevnte fiskerinemnd er valgt for perioden 1984 - 87.

b. Fiskerinemnda i Sortland

1. Otto Skoglund, Maurnes (formann)
2. Meier Sivertsen, Frøskeland (nestformann)
3. Ruth Carlsen, Holmstaddalen
4. Arnt Dagfinsen, Kringelen
5. Are Reinholtsen, Holmstad

Varamedlemmer, personlige

1. Ottar Olaussen, Kjerringvik
2. Allis Olsen, Holmstad
3. Solveig Berglund, Sortland
4. Olaf Gunnesdal, Sigerfjord
5. Robert Nicolaisen, Sigerfjord

I tillegg til nemndsmedlemmene trer trygdesjefen eller en annen representant fra trygdekontoret til fiskerinemnda i forbindelse med behandling av fiskerimantallsaker.

1.8 Møtevirksomhet i fiskerinemndene

Antall møter, saker og samlet møtetid er tidligere beskrevet under pkt. 1.4. Når det gjelder referatsaker, blir det ikke ført noe direkte statistikk over disse, men flestparten av referatsakene gjelder brev fra Statens Fiskarbank til lønesøkere/lånetakere.

1.9 Viktigste fiskerinemndssaker

En har under pkt. 1.4 omtalt noen av de viktigste fiskerinemndssakene som ble behandlet i løpet av 1985.

1.10 Erfaring med tjenesten i beretningsåret

Når det gjelder virksomheten ved fiskerikontoret, føler en at en ikke alltid kan gi fullgod service overfor klientene. Dette gjelder spesielt ved rettlederens fravær i forbindelse med ferier, møtevirksomhet og reiser. En har i lengere tid følt behovet for å få styrket kontorfunksjonen ved fiskerikontoret med ei stilling som kontorassistent. I 1985 hadde en engasjert kontorhjelp i 9 måneder under enkeltarbeidsplass-ordningen. Dette var til god hjelp så lenge ordningen varte.

Av spesielle gjøremål som har lagt stor beslag på kapasiteten ved kontoret i 1985 nevnes den siste søknadsrunden til nye oppdrettskonesjoner for matfisk. Foruten ren saksforberedelse ble det også lagt ned en god del arbeid bare i å lage ferdig søknader. Resultatet av dette arbeidet medførte ingen nye konsesjoner til Hadsel, mens det for Sortland ble gitt en ny konsesjon. Det ble totalt utdelt 30 nye matfiskonsejoner for laks i Nordland i 1985/86.

2. SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN

2.1 Fiskerimanntallet

a. Fiskerimanntallet i Hadsel

Tabell 2.1.a

År	Blad A	Blad B	Totalt
1983	56	155	211
1984	61	179	240
1985	54	157	211

b. Fiskerimanntallet i Sortland

Tabell 2.1.b

År	Blad A	Blad B	Totalt
1983	51	98	149
1984	56	109	165
1985	59	90	149

Tabellene viser manntallsførte fiskere pr. 31.12 (hovedlisten)

Som det fremgår av tabellene, er antall fiskere ved utgangen av 1985 tilbake på 1983-nivå. Den markerte framgangen en hadde i 1984 for begge kommunene har ikke fortsatt uti 1985.

Tar en utgangspunkt i antall fiskere som er registrert gjennom feriordningen for fiskere som administreres av Garantikassen, vil en finne at det i 1985 for Hadsel sitt vedkommende var registrert 213 personer med inntekt og driftstid i fiske. Tilsvarende tall for Sortland var 135. Sammenlignet med tallene for 1984, finner en her en tilbakegang på 7 i Hadsel mens det for Sortland er en framgang på 1 - en. Selv om forskjellen her ikke er så stor sammenlignet med tallene i fiskerimanntallet, har trenden i antall fiskere vist en viss reduksjon i forhold til forrige år da en tar mest hensyn til tallene som fremkommer gjennom fiskerimanntallet.

2.2 Sysselsettingen i foredlingsleddet

Tabell 2.2

Sysselsetting i foredlingsleddet målt i antall årsverk

Kommune/År	1983	1984	1985
Hadsel	231	233	216
Sortland	73	62	51

Sysselsettingen i foredlingsleddet har gått noe ned for begge kommunene. Arsaken til dette kan blant annet tilskrives at produksjonen ved Tømmervikbruket, Stokmarknes opphørte i august 1985 samt at det har vært en mindre nedgang i antall ansatt ved de øvrige foredlingsanleggene i Hadsel.

I Sortland skyldes nedgangen i hovedsak at sildoljefabrikken i Sigerfjord opphørte sin produksjon etter vintersesongen 1984; derfor nedgang i 1985.

2.3 Sysselsetting oppdrettsnæringen

Tabell 2.3

Sysselsetting i oppdrettsnæringen målt i antall årsverk

Kommune/Ar	1983	1984	1985
Hadsel	4	8	13
Sortland	4	5	6

Det er to matfiskanlegg i Hadsel. Anleggene er lokalisert til Fiskebøl og Hanøy. Anlegget i Hanøy startet i 1984 og er under oppbygging. I Sortland finnes det ett settefiskanlegg og ett matfiskanlegg for sjørøye lokalisert til Blokken. Oppdretts-miljøet i Blokken har spesialisert seg i å utvikle sjørøye som kan tilpasses til oppdrett i sjøvann.

Oppdrettsnæringen er spesielt svakt utbygget i Vesterålen sett i forhold til andre deler av fylket. Dette kommer av at en kom sent i gang med denne næringa samt at det har vært konsesjonsstopp i tiden 1977 til 1981. Selv om det for tiden er konsesjonsstopp m.h.t. etablering av nye matfiskanlegg for laks og ørret, regner en med en viss vekst i denne næringa i forbindelse med etablering av nye settefiskanlegg, stamfiskstasjon og skjellanlegg.

2.4 Avledet virksomhet

I tilknytning til direkte sysselsetting i fiske, fiskefordeling og oppdrett, er det også sysselsatt en del personer i det vi kaller avledet virksomhet. Slike virksomhet kan være verksted, slipp, skipshandel, diverse forhandlere etc..

Antall årsverk i denne virksomheten er i 1985 beregnet til:

55 i Hadsel

og

41 i Sortland

Servicetilbudet for slipp og verkstedstjenester er godt utbygget i Hadsel. Verkstedstilbudet i Hadsel, og spesielt på Stokmarknes er godt utbygget slik at det dekker behovet for verkstedstjenester også for fiskefartøyer utenfor kommunen og regionen.

Tilbudet for slipp og verkstedstjenester i Sortland kan også sies å være godt utbygget når det gjelder betjening av små og mellomstore fartøyer. For slippsetting av de største fartøyene (ringnotsnurperne), må en i dag utenfor kommunen for å få utført dette.

3. FISKEFLÅTEN

3.1 Merkerregistret

Tabell 3.1.a

Merkerregisterdata 1985 - Hadsel kommune

LENGDE	TOTALT	BYGGER									
		IFØR 1929	1930-39	1940-49	1950-59	1960-69	1970-74	1975-79	ET.1979	UOPPGITT	
0.0 - 4.9M	35	I	-	-	2	1	5	15	6	6	-
5.0 - 9.9M	115	I	-	1	5	10	26	25	25	23	-
10.0 - 14.9M	18	I	3	3	5	-	2	2	2	1	-
15.0 - 19.9M	8	I	-	1	2	2	2	1	-	-	-
20.0 - 24.9M	4	I	-	-	-	1	2	1	-	-	-
25.0 - 29.9M	2	I	-	-	-	2	-	-	-	-	-
30.0 - 34.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35.0 - 39.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40.0 - 44.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45.0 - 49.9M	3	I	-	-	-	-	2	-	1	-	-
50.0 OG OVER	1	I	-	-	-	-	1	-	-	-	-
UOPPGITT	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALT	186	I	3	5	14	16	40	44	34	30	-

Det har i løpet av 1985 vært en netto tilbakegang på 14 fartøyer i Hadsel. (Tilgang på 22 fartøyer, avgang på 36 fartøyer). Av større fartøyer som gikk ut nevnes linefartøyet "Hindarfisk" på 97 fot. Dette fartøyet ble imidlertid innført i merkerregistret igjen om vinteren 1986, men da under navnet "Anki". Hekkråleren "Østtind" gikk ut av registret høsten 1985 p.g.a. at fartøyet fikk innvilget tilskudd til kondemnering.

Tabell 3.1.b

Merkerregisterdata 1985 - Sortland kommune

LENGDE	TOTALT	BYGGER									
		IFØR 1929	1930-39	1940-49	1950-59	1960-69	1970-74	1975-79	ET.1979	UOPPGITT	
0.0 - 4.9M	11	I	-	-	-	-	2	2	4	2	1
5.0 - 9.9M	70	I	1	2	1	4	17	11	19	14	1
10.0 - 14.9M	5	I	-	1	-	1	-	1	-	2	-
15.0 - 19.9M	1	I	-	-	-	-	-	-	-	1	-
20.0 - 24.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25.0 - 29.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30.0 - 34.9M	2	I	-	-	1	1	-	-	-	-	-
35.0 - 39.9M	1	I	-	-	-	-	1	-	-	-	-
40.0 - 44.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45.0 - 49.9M	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50.0 OG OVER	1	I	-	-	1	-	-	-	-	-	-
UOPPGITT	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALT	91	I	1	3	3	6	20	14	23	19	2

Det har i løpet av 1985 vært en netto tilbakegang på 22 fartøyer i Sortland. (Tilgang på 8 fartøyer, avgang på 30 fartøyer). Den forholdsvis store tilbakegangen i 1985 skyldes i hovedsak at det ble foretatt ei større "oppnydding" spesielt blant mindre fartøyer som ikke hadde grunnlag få å sto innført i merkerregistret. Av større fartøyer som gikk ut av merkerregistret må nevnes ringnotfartøyet "Reidun" som ble slettet p.g.a. innvilget tilskudd til kondemnering.

3.2 Distriktsvis fordeling av fiskeflåten

Innslaget av flest registrerte fiskefartøyer i Hadsel finner en i Raftsund-området (Lonkan, Hanøy og Tengelfjord). Antall åpne småbåter på ca. 5 m er spesielt stort i dette området. Det er bare på stedene Hennes, Strønstad, Stokmarknes og Melbu en finner fartøyer over 15 m (ca. 50 fot).

I Sortland finner en de fleste registrerte fiskefartøyene i området Frøskeland/Indre Eidsfjord og på Maurnes. Disse stedene står for omlag 65 % av det samlede antall fiskefartøyer i Sortland.

3.3 Konesjonsbilde for kommunene

Tabell 3.3.a
Fartøykonesjoner

Kommune	Antall fartøyer	Torske-trål	Industri-trål	Lodde-trål	Reke-trål	Ring-not	Sei-not	Hval-fangst	Kvit-laks
Hadsel	10	4	2	5	4	-	-	1	-
Sortland	3	-	1	1	-	3	1	-	1

Det vil fremgå av tabellen at der må være fartøyer som har flere konesjoner da antall konesjoner er større enn antall fartøyer. De fartøykonesjoner som kombineres i denne tabellen er:

Fartøyer fra Hadsel

- 1 fartøy med konesjon for torske-trål/reke-trål
- 2 fartøyer med konesjon for industri-trål/lodde-trål
- 3 fartøyer med konesjon for lodde-trål/reke-trål

Fartøyer fra Sortland

- 1 fartøy med konesjon for industri-trål/ringnot
- 1 fartøy med konesjon for lodde-trål/ringnot
- 1 fartøy med konesjon for ringnot/seinot/kvitlaks

Tabell 3.3.b
Andre tillatelser/konesjoner

Kommune	Snurpe-og landnot-tillatelser sild	Drivgarns-konesjon laks
Hadsel	3	2
Sortland	8	-

Vilkårene for deltagelse i sildefiske var de samme som for 1984 for alle gruppene. Nytt av året var at garnfartøy også kan fiske sin kvote med andre redskaper enn garn. Videre ble skillet mellom landnot og snurpenot opphevet når det gjaldt beregning av fartøykvoten for kystnotfartøy.

Det betydde at fartøy av samme størrelse fikk like stor kvote uansett om de fisket med landnot eller snurpenot.

Det ble ikke gitt nyrekrutteringstillatelser for sild i 1985.

Enhetskvoten for not ble satt til 100 hl. Høyeste notkvote var 800 hl (8 enhetskvoter).

For gansildfisket var det fritt fiske innenfor en gruppekvote hvor fartøykvotne varierte fra 30 til 120 hl. Fartøykvotne ble fastsatt ut fra fartøyets lengste lengde, og garnfartøyene fikk kvoter etter fire størrelser - 30, 60, 90 og 120 hl.

FOREDLINGSLEDDET

4.1 Fiskebedriftene

Tabell 4.1
Antall fiskebedrifter

Kommune	Fryseri	Fiskemottaks- stasj, m/foredl.	Mottaks- stasj, u/foredl.	Olje-/mel fabrikk	Hermetikk- fabrikk	Annet
Hadsel	1	1	-	1	-	1*
Sortland	-	1**	1	-	1	-

*) Bedrift som driver produksjon av klippfisk og salg av tørrfisk

**) Bedrift som driver konvensjonell sildeproduksjon (saltsild, kryddersild)

Siden forrige år er en sildoljefabrikk (i Sigerfjord) blitt innstilt. Det er et lite antall fiskebedrifter i de to kommunene, men til gjengjeld er noen av disse meget store hva angår sysselsatte og produksjon.

4.2 Råstoff, produksjon, kvantumsutvikling

Tabell 4.2.1.a

Ilandført kvantum bunnfisk (tonn rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

Hadsel kommune

	FISKESLAG						ANVENDELSE				FISKEREDSKAPER						Verdi
	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ brosme	Annet	Totalt	Fersk	Frys.	Salt.	Heng.	Garn/ line	Juksa	Not	Trål	Sn.vad	Annet	
1985	3.502	3.100	550	53	1.103	8.313	557	6.098	1.317	3	243	166	120	7.746	37	1	30.691
1984	3.943	4.865	551	70	948	10.381	433	7.977	1.615	131	185	164	468	8.407	233	919	29.588
1983	2.395	3.371	336	19	1.027	7.148											25.021

Tabell 4.2.1.b

Ilandført kvantum bunnfisk (tonn rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.)

Sortland kommune

	FISKESLAG						ANVENDELSE				FISKEREDSKAPER						Verdi
	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ brosme	Annet	Totalt	Fersk	Frys.	Salt.	Heng.	Garn/ line	Juksa	Not	Trål	Sn.vad	Annet	
1985	101	-	-	2	40	144	40	32	33	1	86	33	-	-	-	25	581
1984	117	12	3	15	55	203	-	102	-	67	19	2	-	-	-	182	666
1983	19	-	-	1	52	72											224

Tabellene 4.2.1 a og b gjengir kvantumsutviklingen for årne 1983, 1984 og 1985.

Det har vært en kvantumsnedgang på ca. 2.000 tonn i Hadsel i forhold til 1984, mens verdien har vist ei lita økning i forhold til året før.

Ilandført kvantum bunnfisk i Sortland er beskjedent. Mesteparten av den fisk som produseres ved Vesterålens Hermetikfabrikk blir tilført fra andre kommuner, og dermed blir denne registrert som ilandført på mottakerstedet.

I Eidsfjorden i Sortland blir det levert akkar til Øksnes gjennom Kjerringvik samvirkeforbund som fungerer som mottaksstasjon. Totalt ble det levert ca. 80 tonn akkar på denne måten.

Tabell 4.2.2.a

Ilandført kvantum pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.) Hadsel kommune

Fiskeslag	1983		1984		1985	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Lodde	50.957	}25.049	31.160	18.149	23.036	13.936
Sild	4		121	226	793	1.618
Makrell	380		-	-	-	-
Kolmule	153		-	-	-	-

Tabell 4.2.2.b

Ilandført kvantum pelagisk fisk (tonn i rund vekt og verdien av dette i 1.000 kr.) Sortland kommune

Fiskeslag	1983		1984		1985	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Lodde	46.715	22.798	6.197	3.900	-	-
Sild	455	1.009	688	1.352	617	1.209

Av pelagisk fisk er det lodde som utgjør hovedmengden av tilført råstoff til sildoljefabrikken på Melbu (Neptun). Imidlertid har kvantum og verdi av lodde gått jevnlig ned fra toppåret i 1983.

Produsert sild har imidlertid økt betraktelig i Hadsel. Dette skyldes at kvotene for dette fisket har øket gradvis samt at Melbu Fiskeindustri for alvor har gått inn for å produsere rundsild for det japanske markedet og fileterte sildeprodukter til det europeiske markedet.

En annen interessant tabell, er tabellen som viser den kommunale flåtes levering av råstoff utenfor Nordland fylke. Imidlertid finnes det foreløpig ikke tall for 1985, men tallene for 1984 skulle gi et bilde av det fiskekvantum og verdien av den hjemmehørende flåtes levering utenfor fylket.

Tabell 4.2.3. a
Fangstlevering utenfor fylket (tonn i rund vekt og verdi i 1.000 kr.)
Fartøyer fra Hadsel

År	Torskeartet fisk (bunnfisk)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt kvantum	Verdi
1984	1,396	2,030	1,184	314	4,927	16,668
1983	1,737	1,512	846	53	4,148	13,344
1982	1,657	1,848	619	-	-	10,176

Tabell 4.2.3. b
Fangstlevering utenfor fylket (tonn i rund vekt og verdi i 1.000 kr.)
Fartøyer fra Sortland

År	Torskeartet fisk (bunnfisk)	Pelagisk fisk	Skalldyr	Annet	Totalt kvantum	Verdi
1984	145	14,216	64	1,246	15,673	12,912
1983	181	17,620	49	77	17,927	13,444
1982	1,936	13,854	-	-	-	9,922

En merker seg det forholdsvis store kvanta med skalldyr (reker) som blir levert av fiskeflåten i Hadsel utenfor fylket. Betydelige mengder med pelagisk fisk (hovedsakelig lodde) blir levert av fiskeflåten i Sortland.

4.3 Fiskeoppdrett

I beretningsåret var det to matfiskanlegg i Hadsel med et samlet konsesjonsvolum på 13.000 m³. Det var imidlertid produksjon bare fra ett anlegg i 1985 med en samlet produksjon på ca. 120 tonn laks.

I Sortland var det ett settefiskanlegg med en konsesjon på 150.000 stk. smolt. Dette settefiskanlegget produserte i 1985 ca. 120.000 stk. smolt. I Blokken drives det forsøk med matfiskproduksjon av sjørøye.

Interessen for å få konsesjon for produksjon av laks og ørret har vært meget stor. Det ble i 1985/86 gitt 30 nye laksekonsesjoner i Nordland. Denne gangen ble det ingen nye konsesjoner til Hadsel, mens Sortland fikk sin aller første laksekonsesjon.

5. LÅNE-OG FINANSIERINGSKILDER

5.1 Statens Fiskarbank

Tabell 5.1.a Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank 1985
Hadsel kommune

Antall	Søknadstype	Omsøkt	Innvilget	Stønads- lån	Innvilgelses- grad i %
3	Tilvirkningsanl.	2844000*	1700000	-	59,8
1	Nytt fartøy	400000	0	-	0
3	Brukt fartøy	5300000	1000000	-	18,9
2	Reparasjon av skrog/motor	350000	200000	-	57,1
1	Ny motor	125000	125000	-	100,0
2	Utstyr	540000	500000	-	92,6
1	Fiskeredskaper	150000	100000	-	66,7
13	Totalt 1985	9709000	3625000	-	37,3

Tabell 5.1.b Omsøkte og innvilgede lån i Statens Fiskarbank 1985
Sortland kommune

Antall	Søknadstype	Omsøkt	Innvilget	Stønads- lån	Innvilgelses- grad i %
-	Tilvirkningsanl.	-	-	-	-
1	Nytt fartøy	600000**	250000	-	41,7
1	Brukt fartøy	80000	0	-	0
2	Reparasjon av skrog/motor	1150000	900000	200000	95,6
-	Ny motor	-	-	-	-
1	Utstyr	492800	400000	-	81,2
-	Fiskeredskaper	-	-	-	-
5	Totalt 1985	2322800	1550000	200000	75,3

*) I dette tallet inngår ett omsøkt lån fra 1984 på 1494000 som ble innvilget med 1200000, men som ble utbetalt i 1985.

**) Gjelder sluttfinansiering av et nybygg som har fått innvilget lån i 1984 og 1985.

I 1985 var det likviditetslåneordning for kystflåten som hadde problemer i forbindelse med svikt i torskefiskeriene.

Det er blitt innvilget i alt 8 søknader om likviditetslån i Hadsel.

Samlet utbetaling var på kr. 680.000,-.

Det var ingen søknader fra Sortland til denne ordningen i 1985.

Det ble iverksatt en egen likviditetslåneordning for ringnotflåten. Da Sortland er den eneste kommunen som har ringnotfartøyer, kom det inn søknader fra alle tre ringnotfartøyene. Det ble innvilget et samlet likviditetslån til disse tre fartøyene på kr. 550.000,-.

Tilskott til arbeidsmiljøinvesteringer, eller tilskott til forbedring av arbeidsmiljø og sikkerhet, var en ny finansieringskilde som kom i 1985 og som ble administrert gjennom Statens Fiskarbank. Her var det mulighet å få inntil kr. 75.000,- i tilskott til et enkeltprosjekt. Det var 5 søkere i fra Hadsel som fikk innvilget tilskott fra denne ordningen. Samlet tilskottsbeløp var på kr. 136.000,-.

Fra Sortland var det en søker som fikk innvilget et tilskott på kr. 10.000,-

Ordningen med arbeidsmiljøtilskott ble en del begrenset da det bare var fartøyer mellom 35 - 80 fot som skulle prioriteres for slikt tilskott. En del større fartøyer som også hadde søkt på denne tilskottsordningen fikk avslag med begrunnelse av at disse kom utenom regelverket.

Statens Fiskarbank opprettet i 1985 også en annen tilskottsordning, nemlig tilskudd til energiøkonomisering. Her var det bare imidlertid en søker fra Sortland som fikk innvilget et tilskudd på kr. 18.000,-. Denne ordningen tar sikte på å gi tilskudd blant annet til innstallering av drivstoffmåler, fartsmåler og trålstrekkmåler. I hovedsak blir denne ordningen benyttet av de litt større fartøyene som ikke allerede har fått slikt utstyr før denne tilskottsordningen med energiøkonomisering tråtte i kraft fra 1. mars 1985.

5.2 Andre låne-og finansieringskilder

Tidligere hadde DUF en rutine som gikk ut på at en fikk tilbakemelding på utfallet av de søknadene som kom fra fiskeindustribedrifter. I 1985 har det ikke vært gitt slike tilbakemeldinger fra DUF, og av denne grunn har en ikke noe oversikt over det engasjementet DUF har vært med på når det gjelder lån og tilskudd til fiskeindustribedrifter i 1985. Dette er jo svært beklagelig da finansiering fra DUF regnes som viktig og helt nødvendig i finansiering av en rekke prosjekter.

Olje/fisk-fondet har gjennom Trønabank-prosjektet gitt tilsagn på tilskott til utstyr for konsumfiske eller kvitlaks (vassild) til en søker fra Sortland med tilsammen kr. 193.250,-.

Norges Fiskeriforskningsråd har gitt et tilskudd på kr. 48.000,- til utvikling av et sjørøye-prosjekt i Sortland.

Det ble gitt kondemneringstilskott til 3 fartøyer fra Hadsel i forbindelse med kondemnering av eldre og uhensiktsmessige fiskefartøyer. Samlet utbetalt kondemneringstilskott var på kr. 480.000,-. Av de tre som fikk innvilget kondemneringstilskott var det bare en fartøyeier som reinvestert i nytt fiskefartøy.

En reder fra Sortland fikk innvilget 5,0 mill. kr. til kondemnering av ringnotfartøy.

Når det gjelder kommunenes engasjement til finansiering av fiskerinæringen, kan det opplyses at det i begge kommunene finnes fiskerifond som tar sikte å gi lån til søkere om mangler tilstrekkelig egenkapital. Disse lånene er vedtektsfestet til lån for anskaffelse av fiskefartøyer og utstyr til disse. Det ble i 1985 ikke gitt noe utlån fra fiskerifondet hverken i Hadsel eller Sortland kommune.

Fiskerifondet størrelse i Hadsel var ved utgangen av 1985 på kr. 86.603,-.

Fiskerifondet størrelse i Sortland var ved utgangen av 1985 på kr. 178.501,-.

6. TILTAKSPLANER

6.1 Aktuelle problemstillinger for styrking av fiskerinæringen i Hadsel

På møte i hovedutvalget for næringssaker den 31. oktober 1985 ble det framsatt et notat fra fiskerirettlederen hvor en rekke sentrale punkter vedrørende fiskerinæringen i Hadsel ble tatt opp til diskusjon. En skal her gjengi i et sammendrag de punktene som på det aktuelle tidspunktet var gjenstand til diskusjon og gjennomdrøfting.

S a m m e n d r a g

1.
En mener at det ikke er tilstrekkelig forståelse på det administrative og politiske plan i Hadsel kommune hva angår kjennskap til hva som rører seg i fiskerinæringen i Hadsel.
2.
F.eks. når det gjelder havneprioriteringer, Hvorfor følger ikke kommunen fiskerinemndas prioritering/uttalelse? Er ikke fiskerinemnda ei fagnemnd for formannskap og kommunestyre? Jfr. her utfallet av fylkestingets prioritering for 1986 - 89.
3.
Er kommunen villig til å igangsette oppføring av servicebygg/redskapslager på Melbu før en får klarhet i hvem som skal gå inn som leietakere i dette?
4.
Hva med oppfølging av bevilgning på budsjettet for 1986 til utdyping av innseilingen til Myrland havn, En har allerede søkt om 50% statsandel som tilskudd til gjennomdrøfting av prosjektet.
5.
Det eksisterer et fiskerifond i Hadsel. Etterspørselen etter lån har vært svært liten fra fondet da rettningslinjene for lån er lite tilpasset dagens behov. Er det mulig at kommunen kan gi større ramme til fiskerifondet samt at det gis anledning til større utlån enn kr. 40.000,- , eller 10% av kostnaden som er maksimum lånegrense i dag?
6.
Rettledningstjenesten i fiskerinæringen er i dag en statlig etat. Det har hittil bare vært tilsatt en stillingshjemmel som fiskerirettleder for to kommuner. Hadsel er kontorkommunen, har denne noe mulighet til å avhjelpe etaten med å opprette ei kommunal stilling som kontormedhjelper i en statlig etat?
7.
Det har vært ytret ønske om å få igangsatt rekeproduksjon i Hadsel. Dette ble brukt som et argument for å få tilført "Ståltind" rekeproduksjonstillatelse. Kan Hadsel kommune som betydelig medeier i trålerrederiet være med på å argumentere for å få til slik produksjon i Hadsel? Dette vil ha betydning for de som driver rekefiske lokalt.
8.
Det er en kjennsgjerning at Hadsel har blitt liggende noe etter hva angår tildelinger av konsesjoner i fiske, så som nytildelinger av sildenottillatelser, tråletillatelse for vassild, rekeproduksjonstillatelse for å nevne noe. Er oppfølgingen for å få slike konsesjoner for liten fra kommunens sin side, eller er dette noe kun fiskerinemnda må prøve å gjøre noe med?

9.

Hvor stor er egentlig kommunens budsjettpost for fiskeriformål? Er det ikke en tanke å kunne finne egnede kommunale virkemidler til å styrke fiskerinæringen med en egne budsjettpost for diverse fiskeriformål? Arlig bevilgning kr. 250,000,- !

10.

En kan konstatere følgende hva angår dagens situasjon:

- Det er tendenser til forgubbing. Flestparten av fiskefartøyene eies av personer omkring 50 - 60 årene.
- Hvis en ikke klarer å opprettholde et visst miljø, er det fare for at nedgang/sviktende rekruttering blir resultatet. Her må tilrettelegges - jfr. servicebygg.
- En tar for lettvindt - viser for liten interesse hva angår tiltak for tilrettelegging. Gjør fiskerinemnda/fiskerirettdeleren for liten innsats på dette området?
- Kommer kommunestyret inn i det "seneste" laget når det gjelder å iverksette økonomiske redningsaksjoner - eks. refinansiering av trålerredariet. Med dette menes at kommunen gjør ting i siste liten.
- Hadsel blir mere og mere betraktet som en kommune med mindre og mindre fiskeriaktivitet. Dette er uheldig da det blir mye vanskeligere å få til nye ting.
- Kystrekefiske med lange tradisjoner i Hadsel er nærmest opphørt.

11.

Av positive tiltak som Hadsel kommune har vært med på å gjennomføre de siste par år kan nevnes:

- Bygging av egen fiskerikai på Melbu
- Refinansiering av trålerredariet.

12.

Det er viktig at en har en løpende dialog mellom næringens utøvere, rettledningstjenesten og kommunens politiske og administrative ledelse. Ved opprettelse av egen næringsetat mener en at en skal kunne nå lettere fra når det gjelder forståelse og vilje til å kunne iverksette tiltak for styrking av fiskerinæringen i kommunen.

----- o o o o o -----
Etter at dette notatet ble fremlagt for 1½ år siden, har det skjedd en del positive ting med noen av disse overnevnte punktene. Blant annet er utdyping av innseilingen til Myrland havn gjennomført. Hadsel har fått et eget næringsfond hvor lån og tilskudd kan kanaliseres til fiskerinæringen.

Det har vært kommunal oppfølging i en del saker som har gått på å tilføre kommunen nye konsesjoner.

Nettverkskontakten mellom fiskerinæringen og andre næringer/sektorer er blitt bedre i forbindelse med opprettelse av egen næringsetat med et hovedutvalg for næringsaker.

6.2 Aktuelle problemstillinger for fiskerinæringen i Sortland

I Sortland har en hatt tradisjon og miljø spesielt innenfor notfiske/sildnæring. Med bakgrunn i at grunnlaget for loddefiske i Barentshavet har hatt en drastisk nedgang de siste 2 - 3 år, har den økonomiske situasjonen for den eksisterende ringnotflåte i Sortland forverret seg betydelig.

For å få bedre kostnadskontroll og økonomistyring på de enkelte fartøyene, ble det ved juletid i 1985 tatt initiativ til etablering av et samarbeidsselskap for fiskeflåten i Sortland. Samarbeidsselskapet - A/S Fartøydriфт som ble selskapets navn, ble formelt stiftet 28. april 1986.

For sjarkflåten i Sortland som for det meste er hjemmehørende i Indre Eidsfjord og Maurnes-området er det ønske om forbedrede havneforhold. Det er spesielt på Maurnes at det er behov for en mindre moloutbygging p.g.a. is og værforhold i dette området. Sortland kommune har allerede ervervet område for ei havneutbygging her.

7. SLUTTORD

I likhet med årsmeldingen for 1984 kommer denne årsmeldingen ut det seneste laget. Imidlertid har en tatt noe igjen i forhold til den forrige utgaven.

Det er forholdsvis tidkrevende å innhente og utarbeide statistikker til årsmeldingen. Sentrale statistikker og datagrunnlag som benyttes i årsmeldingen får en ikke før det er gått ca. 3/4 år etter meldingsåret. Dette gjør at de aller fleste av årsmeldingene ikke blir ferdigjort før en stykke utpå høsten. Dette gjør at noe av aktualiteten ved utgivelse av årsmeldingen blir noe foreldet. Ideelt sett burde årsmeldingen være ferdig utarbeidet innen 1. kvartal etter meldingsåret.

Selv om arbeidet med ei årsmelding er forholdsvis tidkrevende, er det viktig at en har fått samlet informasjon i et dokument da det vil være behov for få kunne gå tilbake til ulike opplysninger i senere sammenhenger. Det er også viktig at en kan gi en rapport over virksomheten med opplysninger over hva slags oppgaver en står overfor samt gi tilbakemelding på hvilke resultater som er oppnådd.

Dette siste er noe som vil bli mere og mere vanlig i offentlig virksomhet.

Stokmarknes, 4. juni 1987

Sverre Tåga

FISKERIRETTLEDEREN
I Hadsel og Sortland